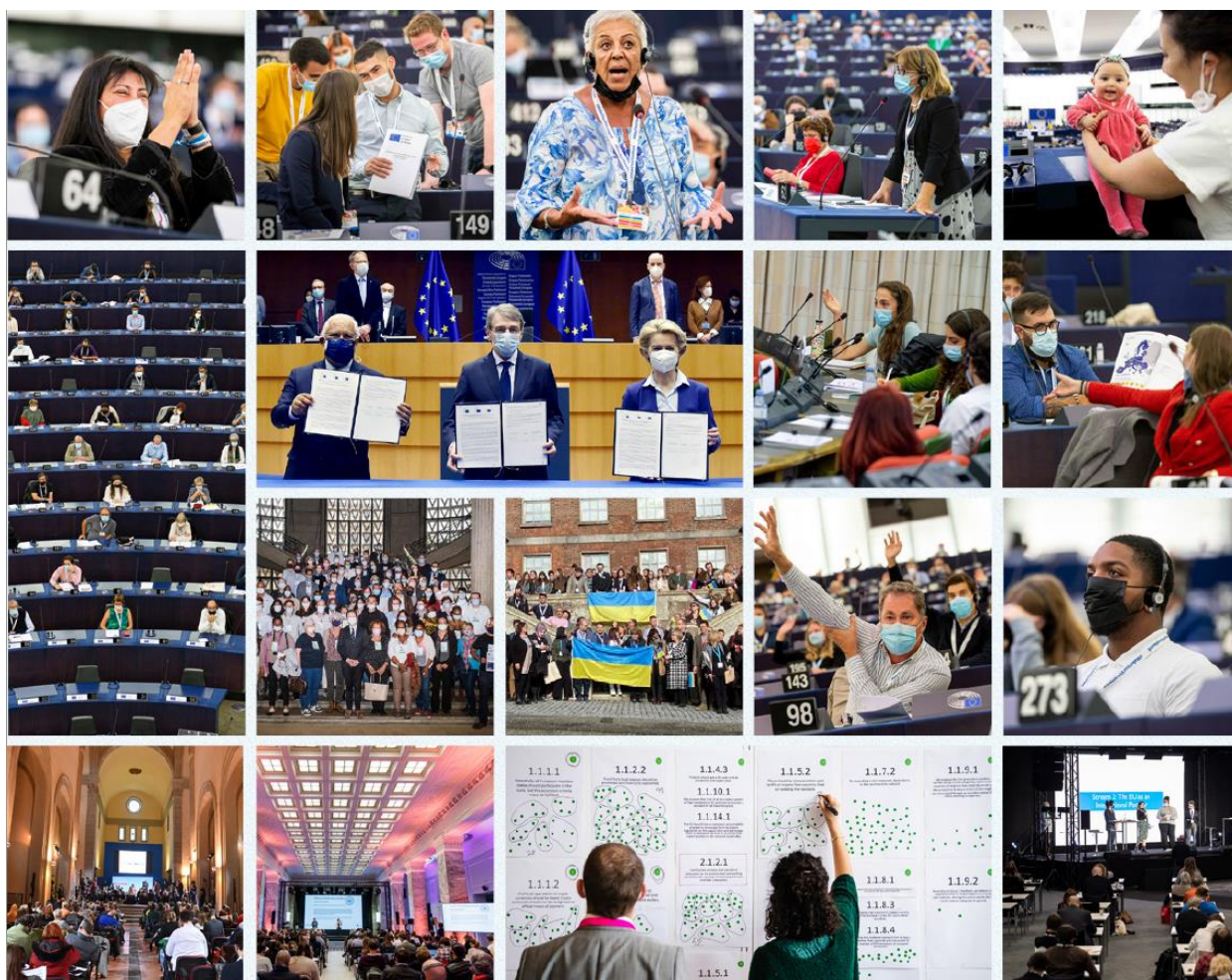

Nadaljnje ukrepanje po Konferenci o prihodnosti Evrope

- V ŠTEVILKAH -

Konferenca o
prihodnosti
Evrope

IZJAVA O OMEJITVI ODGOVORNOSTI IN AVTORSKE PRAVICE

Ta dokument je namenjen poslancem in zaposlenim v Evropskem parlamentu za uporabo kot informativno gradivo pri parlamentarnem delu. Za njegovo vsebino so odgovorni izključno avtorji, vsa mnenja, izražena v njem, pa ne predstavljajo nujno uradnega stališča Evropskega parlamenta. Razmnoževanje in prevajanje za nekomercialne namene je dovoljeno pod pogojem, da se navede vir ter da je Evropski parlament o tem predhodno obveščen in prejme izvod.

© Evropska unija, 2024.

*Če želite stopiti v stik z avtorji, pošljite sporočilo na elektronski naslov ifru@europarl.europa.eu
<https://conference-followup.europarl.europa.eu/sl/home>*

Pregled

To poročilo je celovit pregled nadaljnjega ukrepanja po Konferenci o prihodnosti Evrope. Konferenca je bila v letih 2021 in 2022 model participativne demokracije brez primere. Takrat je 450 članov plenarnega zasedanja in štirih državljskih forumov, ki jih je sestavljalo 800 naključno izbranih državljanov iz vseh držav članic ter najrazličnejših družbenih okolij, sodelovalo pri oblikovanju prihodnje usmeritve Evropske unije. S skupnimi prizadevanji so pripravili 49 predlogov s 326 konkretnimi ukrepi na devetih tematskih področjih.

Predsedniki Evropskega parlamenta, Sveta in Evropske komisije so v skupni izjavi, o kateri so se dogovorili na začetku konference, državljane povabili, naj sodelujejo v razpravi in izrazijo svoje mnenje o prihodnosti Evrope. V zvezi s tem so se skupaj zavezali, da bodo prisluhnili Evropejcem in hitro ukrepali v skladu s priporočili konference.

Glavne ugotovitve:

- **Uspešna participativna demokracija:** Do konca zakonodajnega obdobja Parlamenta leta 2024 je bilo na podlagi nadaljnjega ukrepanja institucij EU pripravljenih 323 pobud za izvajanje. V okviru teh zakonodajnih in nezakonodajnih pobud je bilo v celoti ali delno obravnavano 75 % vseh ukrepov konference. Le dve leti po koncu konference so zaključene skoraj tri četrtine. Ta rezultat odraža usklajena prizadevanja za prenos predlogov konference v politične ukrepe in dokazuje, da je konferenca inovativni način, da se zagotovi demokratično vključevanje državljanov v oblikovanje politik EU. Prav tako kaže, kakšno vlogo lahko imajo participativna orodja poleg struktur predstavniške demokracije pri tem, da se omogoči boljši dialog med državljani in vsemi ravni oblikovanja politik.
- **Nadaljnje ukrepanje je v različnih sektorjih različno – rezultati so dobri na področju *gospodarstva, podnebja in Evropske unije v svetu*, slabši pa na področju *demokracije in izobraževanja*:** Izvedenih je bilo veliko ukrepov na področjih *gospodarstva, podnebja in Evropske unije v svetu*, tem pa sta sledili področji *zdravja in vrednot*. To kaže, da so se zamisli konference pogosto ujemale s splošnejšo politično agendo, zlasti s podporo projektom zelenega in digitalnega prehoda, tj. dosjajem, povezanih z zelenim dogovorom in gospodarsko varnostjo.

Ukrepi konference s področij *demokracije in izobraževanja* pa so bili slabše izvedeni. To je lahko povezano tudi z dejstvom, da bi bilo treba za izvedbo nekaterih spremeniti Pogodbe, na primer za določitev skupnih vseevropskih učnih načrtov na nekaterih področjih ali uvedbo več uradnih evropskih kulturnih simbolov. Če bi želeli določene cilje konference pretvoriti v ukrepanje na ravni EU, bi bilo treba v vseh teh primerih odpraviti strukturne omejitve pristojnosti EU, na primer z institucionalnimi reformami. Poleg tega številni zelo abstraktni ali specifični ukrepi niso bili obravnavani.

- **Neobravnani ukrepi – sprememba Pogodb in institucionalna reforma:** Če naj bi se ukrepi izvedli v celoti, naj bi bilo Pogodbe treba spremeniti v primeru enaintridesetih ukrepov konference, od katerih jih je veliko na področjih *demokracije in izobraževanja*. Državljanje želijo, da bi EU bolje ukrepala v zvezi z nekaterimi politikami in tudi na splošno delovala bolj učinkovito. Podatki kažejo, da oblikovanje sektorskih politik EU sicer napreduje v skladu s številnimi ukrepi konference, pozivi k izboljšanju delovanja EU na splošno pa (še) niso bili upoštevani. Evropski parlament je začel razprave o reviziji Pogodb in sprožil postopek v skladu s členom 48 PEU, in sicer je predložil podrobne predloge za spremembo Pogodb v dveh resolucijah in samoiniciativnem poročilu, vendar to še ni privedlo do konkretnih rezultatov.

Informacije o posameznih dosjelih in ukrepih Konference so na voljo tukaj:

[Spletno mesto Evropskega parlamenta o nadaljnjem ukrepanju po Konferenci o prihodnosti Evrope](#)

KONFERENCA O PRIHODNOSTI EVROPE – USPEŠNA PARTICIPATIVNA DEMOKRACIJA

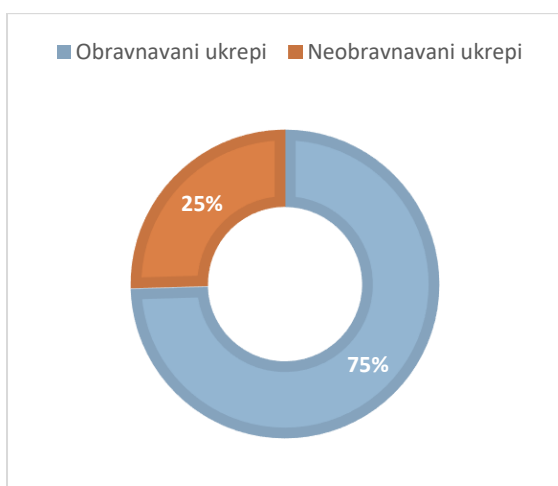
Obsežno nadaljnje ukrepanje po konferenci kaže, da so institucije EU odločene, da bodo obravnavale pomisleke državljanov. Vrednost določenega izvajanja politike je včasih težko oceniti in razložiti, vendar pa so bile v celoti ali delno že obravnavane tri četrtine ukrepov konference. To kaže, da je konferenca inovativen in konstruktiven način za organizacijo sodelovanja državljanov pri oblikovanju politik EU.

Do 31. maja 2024 je bilo opredeljenih skupno 323 pobud za izvajanje, povezanih z rezultati Konference o prihodnosti Evrope.

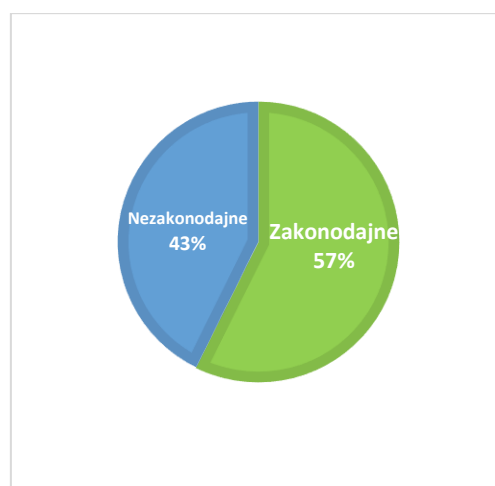
Prek teh pobud so bile obravnavane tri četrtine (75 %) ukrepov konference (243 od 326). To pomeni, da so bili zaključeni ali se trenutno v celoti ali delno izvajajo ustrezni nadaljnji ukrepi. Po drugi strani pa 25 % ukrepov konference (83) sploh (še) ni bilo obravnavanih. Med temi so nekateri, za katere bi bilo treba spremeniti Pogodbe, da bi jih bilo mogoče v celoti izvesti.

Od skupno 323 pobud jih je 185 zakonodajne narave, 138 pa je nezakonodajnih (57 % v primerjavi s 43 %). Dve leti po koncu konference so bile zaključene skoraj tri četrtine teh pobud,

**OBRAVNAVANI UKREPI KONFERENCE O
PRIHODNOSTI EVROPE**
**243/326 (75 %) obravnavanih ukrepov
Konference o prihodnosti Evrope 83/326
(25 %) neobravnavanih ukrepov Konference
o prihodnosti Evrope**

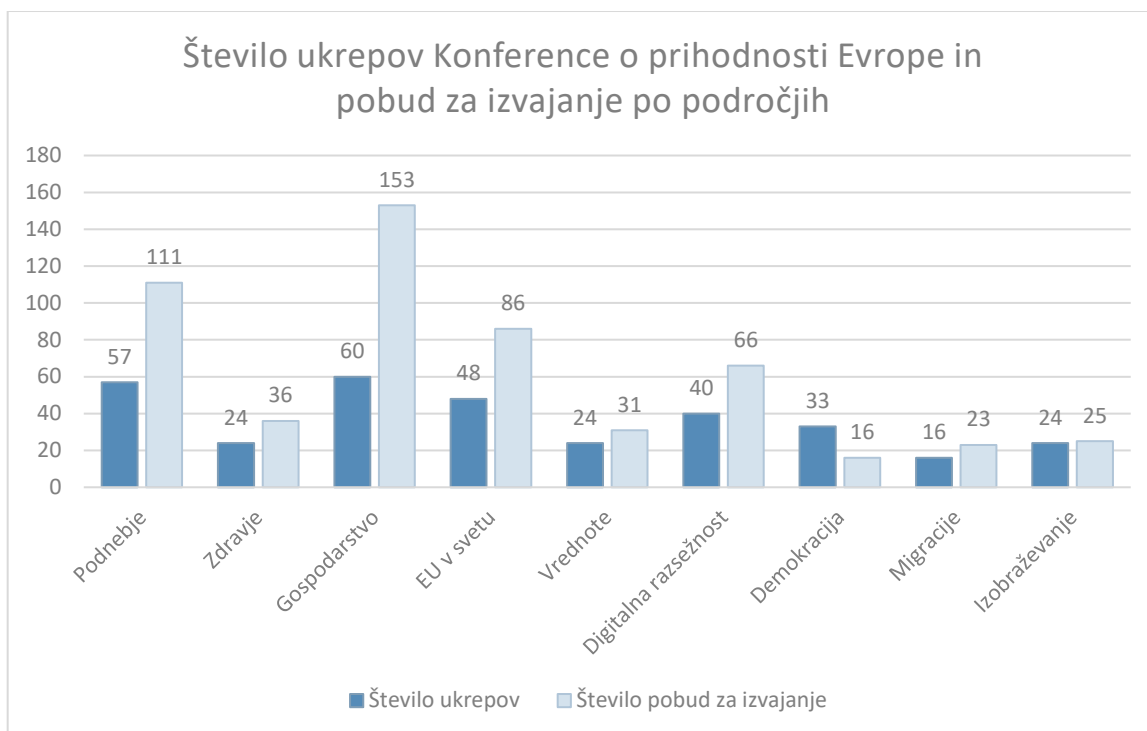
ZAKONODAJNE/NEZAKONODAJNE POBUDE
185/323 zakonodajnih pobud
138/323 nezakonodajnih pobud

Število pobud za izvajanje se na različnih od devetih tematskih področij konference močno razlikuje. Na nekaterih področjih politike je bilo očitno sprejetih več nadaljnjih ukrepov kot na drugih.

- Večina pobud za nadaljnje ukrepanje je s tematskih področij *gospodarstvo* (153 pobud), *podnebje* (111 pobud) ter *Evropska unija v svetu* (86 pobud).
- Najmanj pobud za nadaljnje ukrepanje pa je bilo na tematskih področjih *migracije* (23 pobud), *izobraževanje* (25 pobud) in *demokracija* (16 pobud).

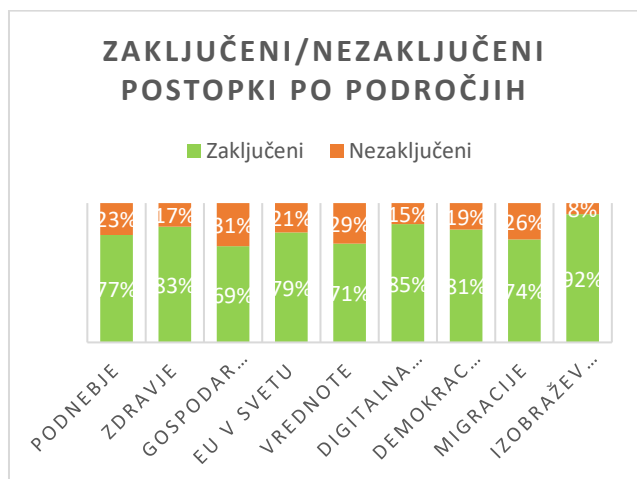
V naslednjem grafu sta prikazana število pobud za izvajanje na posameznem tematskem področju in primerjava s številom ukrepov konference. (Do nekaterih razlik je lahko prišlo zaradi strukture prvotnega predloga konference).

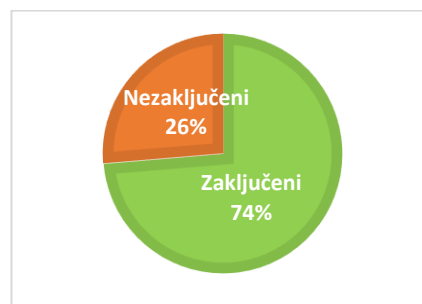
Opomba: Skupno število pobud v tem grafu je večje od 323. Vsaka pobuda se šteje po enkrat na vsakem tematskem področju, s katerim je lahko povezana.

Zaključeni postopki (na dan 31. maja 2024)

Ob koncu zakonodajnega obdobja Parlamenta je bilo med skupno 323 pobudami za izvajanje zaključenih 238 postopkov (74 %), 85 (26 %) postopkov pa še vedno poteka. Tudi ti rezultati so bolj raznoliki glede na posamezno tematsko področje konference. Na tematskem področju *izobraževanja* je dokončanih celo 92 % pobud, od katerih je velika večina nezakonodajnih.

238/323 zaključenih postopkov
85/323 nezaključenih postopkov

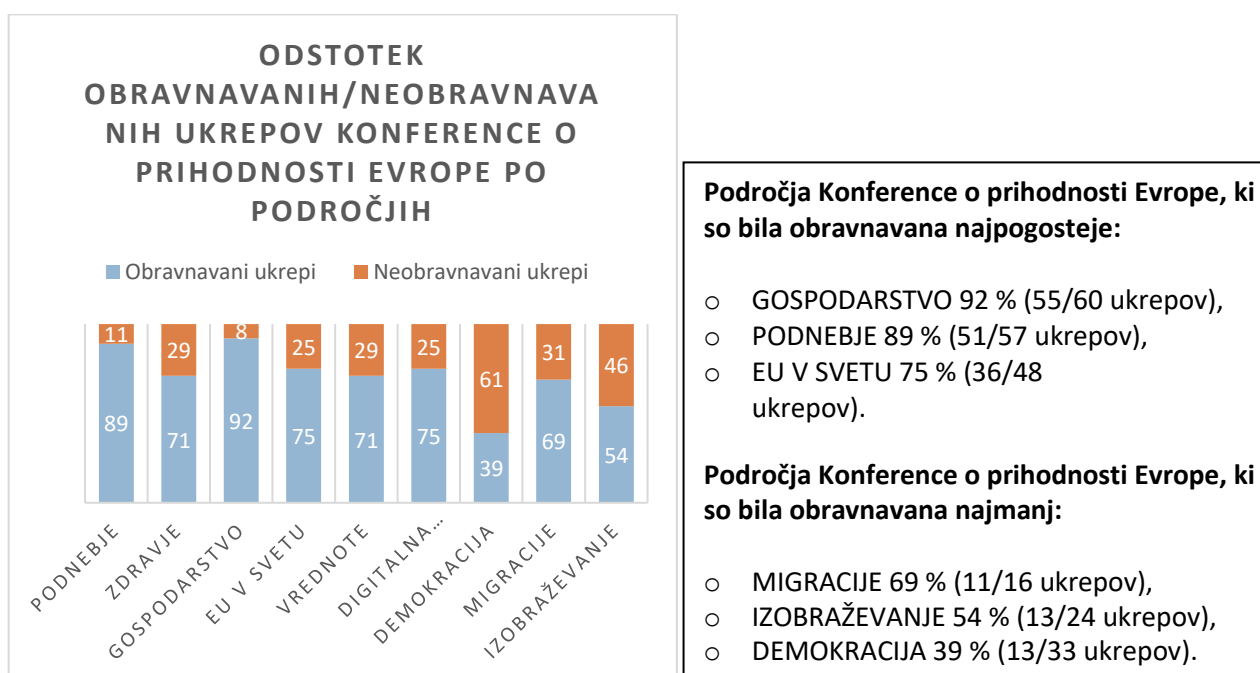
Nekateri nezaključeni postopki bi se lahko nadaljevali v naslednjem zakonodajnem obdobju. Parlament je v zvezi z več od teh nerešenih dosjejev že sprejel stališča v prvi obravnavi. V zvezi s preostalimi bi moral svoje stališče sprejeti novi Parlament, ko se sestane julija 2024.

REZULTATI NADALJNJEGA UKREPANJA SE RAZLIKUJEJO PO SEKTORJIH: DOBRI NA PODROČJIH GOSPODARSTVA, PODNEBJA IN EVROPSKE UNIJE V SVETU – SLABŠI NA PODROČJIH DEMOKRACIJE IN IZOBRAŽEVANJA

Obravnavani so bili številni ukrepi konference v zvezi z *gospodarstvom, podnebjem in Evropsko unijo v svetu*, ki podpirajo agendo za zeleni in digitalni prehod, tem pa sledita tematski področji *zdravje in vrednote*. Večji izziv predstavljata tematski področji *demokracija in izobraževanje*.
(Podrobnosti za vsako temo so na voljo v prilogi k temu dokumentu.)

Če poglobljeno pogledamo vsako od devetih tematskih področij konference, jih najdemo nekaj, na katerih se dogaja največ: na področjih *gospodarstva, podnebjem in Evropske unije v svetu* poteka največ pobud za izvajanje, tam je obravnavanih največ ukrepov konference, prav tako pa je tam največ že zaključenih postopkov.

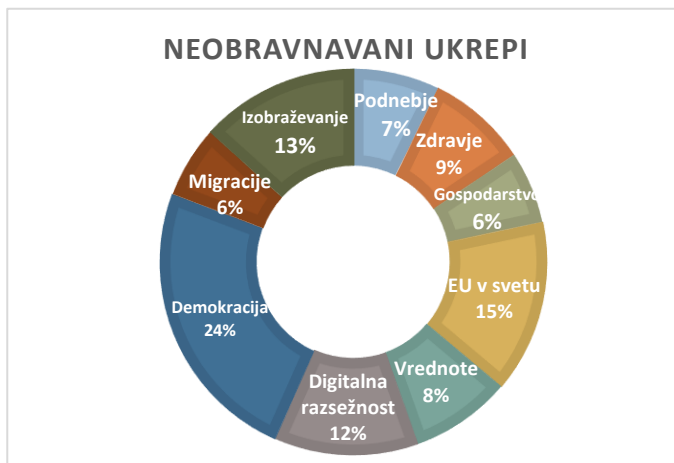
Najmanj dejavna področja, kjer je najmanj pobud za izvajanje in je obravnavanih najmanj ukrepov konference, so *migracije, izobraževanje in demokracija*.

Morda je na področjih *podnebjem in gospodarstva* največ obravnavanih ukrepov konference zato, ker vključujejo številne medsebojno povezane in medsektorske politike. Med temi so na primer politike, povezane s krožnim gospodarstvom ali gospodarsko varnostjo. Konferenca je podprla pozive k naložbam v nove tehnologije, hkrati pa poudarila, da je treba upoštevati ustrezne gospodarske in socialne kompromise.

83 ukrepov Konference o prihodnosti Evrope ni bilo obravnavanih. Graf kaže, da je večina „vrzeli“ na področjih *demokracije* (20 neobravnanih ukrepov Konference o prihodnosti Evrope); *izobraževanja* (11 neobravnanih), *Evropske unije v svetu* (12 neobravnanih) in *vrednot* (7 neobravnanih).

Nasprotno pa je najmanj vzeli na področjih *gospodarstva* (5 neobravnanih ukrepov Konference o prihodnosti Evrope), *podnebja* (6 neobravnanih) in *zdravja* (7 neobravnanih).

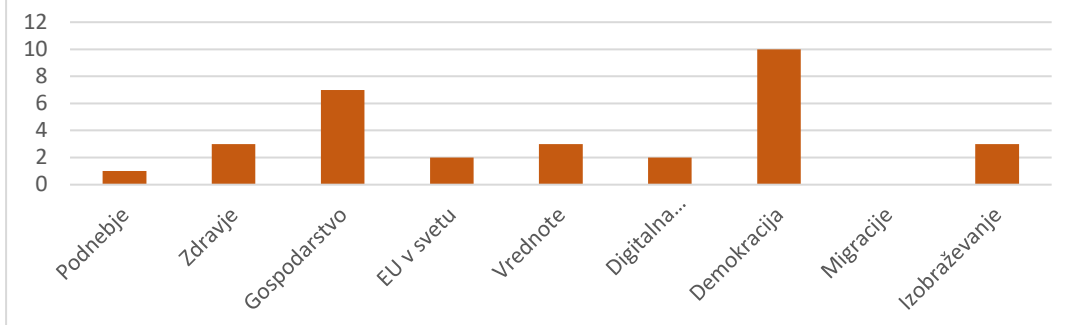
NEOBRAVNAVANI UKREPI: SPREMEMBA POGODB IN INSTITUCIONALNA REFORMA

Za enaintrideset ukrepov bi bilo treba spremeniti Pogodbe, da bi jih bilo mogoče v celoti izvesti. Če naj bi z nekaterih ciljev konference prešli na ukrepanju na ravni EU, zlasti na tematskih področjih *demokracije* in *izobraževanja*, bi bilo treba odpraviti nekatere omejitve pristojnosti EU, zlasti z institucionalnimi reformami. Evropski parlament je sicer začel postopek za revizijo Pogodb, vendar konkretnih rezultatov še ni.

Na konferenci so se državljani in državljanke osredotočili na to, da bi se opredelili želeni rezultati politike, ne pa na mehanizme, s katerimi bi jih dosegli. To nalogo bi prepustili oblikovalcem zakonodaje in politik, še zlasti njihovim izvoljenim predstavnikom. Tako bi bila sprememba Pogodb izrecno potrebna le za nekaj ukrepov konference: (8(3), 10(3) in 25(4)).

Kljub temu pa 31 ukrepov konference *implicitno* zahteva spremembo Pogodb, da bi jih lahko v celoti izvedli. Tematska področja, ki jih to najbolj zadeva, so *demokracija*, *gospodarstvo* in *zdravje*, pa tudi *vrednote* in *izobraževanje*. Z vidika državljanov bi bil lahko večji prispevek EU koristen pri politikah na področju zdravja, energije, izobraževanja in zunanjih zadev. To pomeni, da bi bilo več odločitev v teh sektorjih sprejeto skupno na ravni EU, tudi s kvalificirano večino, ali da bi se določili vseevropski standardi. Cilj drugih ukrepov je uvedba skupnih ali obveznih učnih načrtov v šoli, npr. o zdravi hrani, biotski raznovrstnosti ali boljšem izobraževanju o EU, njeni zgodovini in vključevanju, nekateri pa si prizadevajo za okrepitev socialnih politik EU in boljše izvrševanje pravne države.

Število ukrepov, za katere je treba
spremeniti Pogodbe, da jih bo mogoče
izvajati v celoti (po področjih)

Področje	Ukrepi, za katere je treba spremeniti Pogodbe, da jih bo mogoče izvajati v celoti	
	Število ukrepov	Referenčna številka ukrepa
Podnebje	1	6(6)
Zdravje	3	8(3); 10(1), (3)
Gospodarstvo	7	12(21); 13(5); 14(1), (4); 15(5), (8); 16(5)
Evropska unija v svetu	2	21(1), (3)
Vrednote	3	25(4); 27(4); 29(5)
Digitalna razsežnost	2	32(1), (2)
Demokracija	10	37(1), (6); 38(2), (4); 39(1), (3), (6), (7); 40(2), (3)
Migracije	0	--
Izobraževanje	3	46(1); 48(2), (3)

PRILOGA

TRENTNO STANJE PO TEMATSKIH PODROČJIH KONFERENCE

(1) Podnebje

(2) Zdravje

(3) Gospodarstvo

(4) Evropska unija v svetu

(5) Vrednote

(6) Digitalna razsežnost

(7) Demokracija

(8) Migracije

(9) Izobraževanje

1) **PODNEBJE** („Podnebne spremembe in okolje“)

Splošno nadaljnje ukrepanje Na področju **PODNEBJE** je plenarna skupščina konference sprejela **7 predlogov s 57 ukrepi**. Predlogi so osredotočeni na ohranjanje podnebja in biotske raznovrstnosti, na spodbujanje ekološke hrane in dobrobiti živali ter prehransko varnost, pa tudi pospešitev zelenega prehoda, zlasti v zvezi z oskrbo z energijo in prometom, ter obravnavanje njegovih socialnih stroškov.

Nadaljnje ukrepanje na tem področju je bilo zelo dobro, saj je bilo obravnavanih **51 od 57 (89 %) povezanih ukrepov konference**. Poleg tega je s področja **PODNEBJE** 5 ukrepov, ki so bili skupno najbolj obravnavani (pri njih je bilo zabeleženih največ pobud za nadaljnje ukrepanje). Približno 60 % pobud za izvajanje je zakonodajnih in večina postopkov je že zaključena, kar pa ne drži za nekatere ključne dosjeje, kot je reforma pravil o pesticidih.

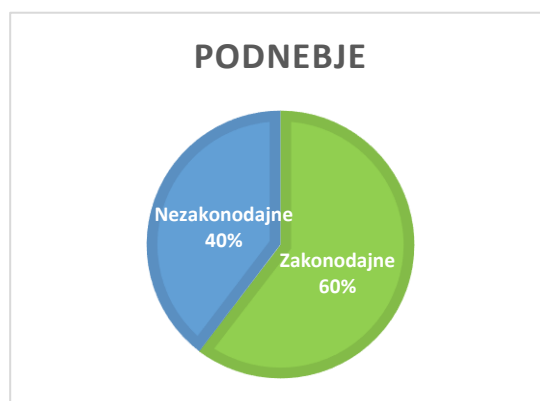
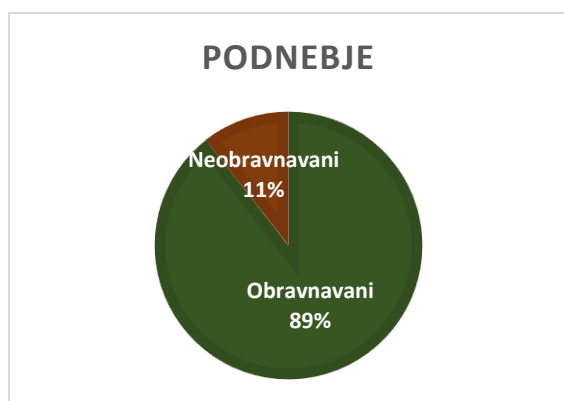
Posebni ukrepi konference: Ukrepi konference, ki se najbolje prekrivajo s politično agendo EU, se osredotočajo na **zeleni prehod, kmetijstvo, obnovljive vire energije in krožno gospodarstvo**. Do 13 pobud se je odzvalo na poziv državljanov, naj se izvede in po možnosti pospeši zeleni prehod, zlasti z naložbami v projekte na področju energije iz obnovljivih virov in učinkovite rabe energije, da bi zmanjšali zunanje odvisnosti (3(1) in 3(3)). Še 14 pobud za izvajanje se je nanašalo na zaščito vodnih virov ter boj proti onesnaževanju rek in oceanov (2(7)). Devet pobud pa se je nanašalo na ukrep, ki v ospredje postavlja koncept zelenega in modrega gospodarstva, in sicer s spodbujanjem učinkovitega in podnebju prijaznega kmetijstva in ribištva ob hkratnem zagotavljanju produktivnosti in prehranske varnosti (1(1)), pa tudi strožjih in usklajenih standardov za proizvodnjo v EU, skupaj s preglednim sistemom označevanja za vse proizvode, ki se prodajajo, z uporabo digitalnega potnega lista za izdelke (5(1)).

Le **6 od 57 (11 %) ukrepov pa ni bilo obravnavanih**. To je malo v primerjavi z drugimi področji. Vrzeli so na področju uvedbe obveznih filtrov za CO₂ (3(7)) in popolne odprave subvencij za fosilna goriva po prehodnem obdobju (3(10)); omejitev oglaševanja za okolju škodljive izdelke (5(12)); skupne listine EU o okoljskih vprašanjih (6(4)); proizvodnje hrane in biotske raznovrstnosti, ki bi bila del izobraževanja (6(7)), ter spodbujanja rastlinske prehrane (6(8)).

Sprememba Pogodb: Pri enem ukrepu s področja **PODNEBJE** je potrebna revizija Pogodb, če naj bi se izvajal v celoti. V ukrepu 6(6) je med drugim predlagan razmislek o tem, da bi biotska raznovrstnost postala obvezen predmet v šoli. To sicer ni bilo obravnavano, vendar pa so bili v Priporočilu Sveta o učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj delno upoštevani drugi deli ukrepa o ozaveščanju ter izobraževanju o hrani in biotski raznovrstnosti.

Obravnavani ukrepi Konference o prihodnosti Evrope v primerjavi z neobravnavanimi
51/57 obravnavanih ukrepov
6/57 neobravnavanih ukrepov

Zakonodajne pobude v primerjavi z nezakonodajnimi
67/111 zakonodajnih pobud
44/111 nezakonodajnih pobud

ODSTOTEK ZAKLJUČENIH POBUD ZA IZVAJANJE

2) ZDRAVJE

Splošno nadaljnje ukrepanje: Plenarna skupščina konference je sprejela štiri predloge na področju ZDRAVJA s 24 ukrepi. Predlogi se osredotočajo na spodbujanje zdravega prehranjevanja in življenjskega sloga; izboljšanje sistemov zdravstvenega varstva; izboljšanje ozaveščenosti o zdravju in enak dostop do zdravstvenega varstva za vse z nadaljnjim razvojem in koristmi evropske zdravstvene unije. Na splošno se v okviru predloga poziva k „več Evrope“ na področju zdravja, kar odraža tudi željo po bolj usklajenih vseevropskih ukrepih v odziv na izzive krize zaradi posledic pandemije covid-19.

ZDRAVJE je aktivno področje in ima sorazmerno veliko nadaljnjih ukrepov, saj je bilo od 24 ukrepov obravnavanih 17 (71 %). Omeniti je treba, da je 16 od 36 pobud za izvajanje (44 %) zakonodajnih, ker ima EU na tem področju omejene pristojnosti, in da le 17 % postopkov še ni zaključenih. Zato so se evropski zakonodajalci odzvali na poziv v okviru ukrepa 10(3), naj se „okrepi evropska zdravstvena unija, tako da se v celoti izkoristi potencial sedanjega okvira“.

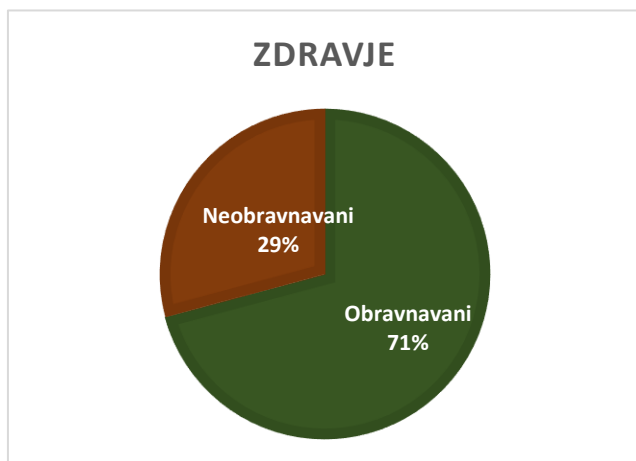
Posebni ukrepi konference: Zlasti ukrep 8(3) je eden najpogosteje obravnavanih na področju ZDRAVJA (desetkrat). V prvem stavku je naveden cilj, po katerem je „treba zagotoviti strateško avtonomijo na ravni EU, da se prepreči odvisnost od tretjih držav na področju zdravil (zlasti aktivnih snovi) in medicinskih pripomočkov (vključno s surovinami); zlasti naj se pripravi seznam bistvenih in prednostnih, pa tudi inovativnih zdravil in zdraviljenj (kot so biotehnoške rešitve) na ravni EU, in sicer v okviru obstoječih evropskih agencij in organa za odzivanje na izredne zdravstvene razmere, da se državljanom zagotovi njihova razpoložljivost. Razmisliti bi bilo treba o organizaciji usklajenega strateškega ustvarjanja zalog po vsej EU. Da bi bili ukrepi na ravni Unije usklajeni in dolgoročni, bi morala zdravje in zdravstveno varstvo spadati v sklop deljenih pristojnosti med EU in državami članicami EU, za kar je treba spremeniti člen 4 PDEU.“ Ta del se pogosto obravnava, razen drugega stavka, ki zahteva, da se zdravje uvrsti med deljene pristojnosti.

Skoraj tretjina, ali sedem od 24 (29 %) ukrepov konference na področju ZDRAVJA ostaja nebravnavanih, vključno z večjo podporo zdravi hrani v javnih ustanovah (7(4)); naložbami v zdravstvene sisteme (8(5)); oblikovanjem standardnega programa EU za zdravstveno vzgojo, vključno s spolno vzgojo (9(2)), in razvojem brezplačnih tečajev prve pomoči za vse državljane (9(3)). Drugi so povezani z razširitvijo pobude za teden zdravja, ki se začne z letom o duševnem zdravju (9(4)) (čeprav je Komisija sprejela „novo strategijo na področju duševnega zdravja“); zagotoviti cenovno dostopnost oskrbe, zlasti zobozdravstvene oskrbe (10(5)), in spodbujati brezplačno zobozdravstveno oskrbo otrok (10(7)).

Sprememba Pogodbe: Na področju zdravja so trije ukrepi konference (8(3), 10(1), 10(3)), za katere je treba spremeniti Pogodbo, če bi jih želeli izvesti v celoti. Ti zahtevajo „minimalne skupne zdravstvene standarde“ in s tem povezano financiranje (10(1)) ter vključitev zdravja in zdravstvenega varstva med deljene pristojnosti EU in držav članic EU s spremembo člena 4 PDEU (8(3), 10(3) – drugi del).

Obrađivani ukrepi konferencije o prihodnosti Evrope v primerjavi z neobrađivanimi

17/24 obrađivanih ukrepov -
7/24 neobrađivanih ukrepov

Zakonodajne pobude v primerjavi z nezakonodajnimi

16/36 zakonodajnih pobud
20/36 nezakonodajnih pobud

ODSTOTEK ZAKLJUČENIH POBUD ZA IZVAJANJE

3) GOSPODARSTVO

(močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost, delovna mesta)

Splošno nadaljnje ukrepanje: Na konferenci je bilo največ ukrepov sprejetih na področju GOSPODARSTVA, in sicer 60 ukrepov, razdeljenih na šest predlogov. Predlogi se osredotočajo na trajnostno rast in inovacije; na izboljšanje konkurenčnosti EU in poglobitev enotnega trga ter vključujočih trgov dela, močnejšo socialno politiko (zlasti z izvajanjem evropskega socialnega stebra) in demografski prehod. Zadnji del je posvečen fiskalnim in davčnim politikam.

GOSPODARSTVO ima visoko stopnjo nadaljnega ukrepanja, in sicer 92 %, saj je bilo obravnavanih približno 153 izvedbenih pobud in 55 ukrepov.

Posebni ukrepi konference: Ni presenetljivo, da ta oddelek vključuje več najpogosteje obravnavanih ukrepov konference, ki odražajo določeno prekrivanje pomislekov državljanov in odziv politike EU na rusko invazijo na Ukrajino ter s tem povezana vprašanja oskrbe in varnosti. Ukrepi vključujejo npr. različne ukrepe za zmanjšanje odvisnosti EU od zunanjih akterjev v gospodarsko strateških sektorjih (17(1), (3) in 7)), zlasti v zvezi z energijo (11(7), 18(2)). **Najpogosteje obravnavani ukrep konference je ukrep 11(1)** za spodbujanje okolju prijaznejših proizvodnih procesov z ustvarjanjem negativnih in pozitivnih spodbud ter povečanjem lokalne proizvodnje in potrošnje. Razdeljen je v 26 različnih pobud za izvajanje. Ukrep 12(12) o zanesljivosti oskrbe z diverzifikacijo vhodnih virov in povečanjem proizvodnje ključnih dobrin v Evropi, kot so zdravje, hrana, energija, obramba in promet, se odraža v 21 pobudah.

Na področju GOSPODARSTVA je ostalo neobravnavanih le nekaj ukrepov. Ti vključujejo obvezno „preverjanje konkurenčnosti EU“ (12(21)) in v okviru „močnejših socialnih politik“ nekatere bolj abstraktne pozive, naj se ne ogrozijo pravice socialnega varstva (14(2)); omogočanje dostopa do zdravstvenih storitev vsem osebam, mlajšim od 16 let, po vsej EU (14(4)), in prispevek k stroškom za stanovanje (14(5)).

Sprememba Pogodbe: Na področju GOSPODARSTVA je opredeljenih sedem ukrepov, za katere je treba spremeniti Pogodbo, če bi jih želeli izvesti v celoti. Ukrep 12(21) o obveznem preverjanju konkurenčnosti in ustanovitvi „organa za konkurenčnost“ ter ukrep 14(4) o odobritvi dostopa do zdravstvenih storitev po vsej EU vsem osebam, mlajšim od 16 let, če te storitve niso na voljo v nacionalnem okviru. Ostali ukrepi so bili obravnavani samo v delih, za katere ni potrebna sprememba Pogodbe, kot je ukrep 13(5) o dodatku „protokola o socialnem napredku v Pogodbah“ ali ukrep 15(8) o „zagotavljanju ustreznega socialnega in zdravstvenega varstva starejših“, ki ostaja v pristojnosti držav članic.

Obravnavani ukrepi konference o prihodnosti Evrope v primerjavi z neobravnavanimi

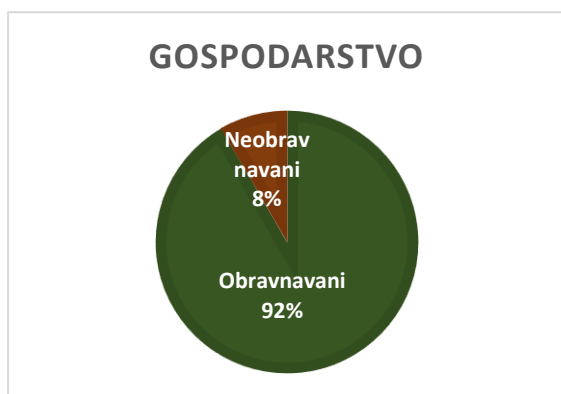
55/60 obravnavanih ukrepov

5/60 neobravnavanih ukrepov

Zakonodajne pobude v primerjavi z nezakonodajnimi

95/153 zakonodajnih pobud

58/153 nezakonodajnih pobud

ODSTOTEK ZAKLJUČENIH POBUD ZA IZVAJANJE

4) EU V SVETU

Splošno nadaljnje ukrepanje Področje EU V SVETU obsega skupaj **48 ukrepov, razdeljenih v osem predlogov**. V njih so obravnavana številna vprašanja, povezana z zunanjimi zadevami, mednarodno trgovino ter varnostjo in obrambo. V zunanjih zadevah se obravnava odvisnost od tretjih držav in predlagajo spremembe k sprejemanju odločitev EU, kot so glasovanje s kvalificirano večino in krepitev vloge visokega predstavnika. Na področju obrambe in varnosti so predlogi usmerjeni v spodbujanje dialoga in zagotavljanje miru, na primer z oboroženimi silami EU, ki se uporabljajo za samoobrambo in preprečevanje vojaških posegov. Kar zadeva trgovino, se predlaga diverzifikacija dobavnih verig, da bi se okrepila avtonomija Evrope v ključnih sektorjih, ter določitev visokih etičnih in okoljskih standardov v trgovinskih sporazumih.

Približno polovica pobud za izvajanje na tem področju je zakonodajnih To kaže na visoko stopnjo na področju zunanjih zadev, kar je mogoče pojasniti z velikim številom pobud, povezanih z digitalizacijo, energijo in podnebnimi spremembami v okviru tega področja. Nekateri postopki ob pripravi tega poročila še niso bili zaključeni, kar pomeni, da **21 % pobud še poteka**. Nezakonodajna polovica pobud je večinoma sestavljena iz skupnih sporočil, v katerih so določene posebne krovne sektorske strategije.

Posebni ukrepi konference: Področje konference EU V SVETU je eno od najbolj obravnavanih področij, saj je bilo **obravnavanih 75 % ukrepov**. Obravnavani ukrepi večinoma predlagajo izboljšave v zvezi z energetske odvisnostjo, zanesljivostjo preskrbe, s povezovanjem zunanje trgovine z okoljskimi in etičnimi vprašanji ter splošnimi trgovinskimi politikami. Neobravnavani ukrepi spadajo predvsem v kategorijo sprememb pri odločanju (s kvalificirano večino na področju zunanje politike in visokega predstavnika), povezav z državljani (preglednost, udeležba) in izobraževanja.

Številni ukrepi, ki niso bili obravnavani, so abstraktne narave, npr. „popolna podpora [...] državljanom, ki se odločijo za sodelovanje v organizirani civilni družbi“ (22(2)), zaradi česar je povezovanje s pobudami bolj zapleteno. Druge, kot je „ratifikacija nedavno sklenjenih trgovinskih sporazumov“ (21(5)), niso predmet nadaljnjega ukrepanja na ravni EU, temveč na ravni držav članic.

Sprememba Pogodbe: Za dva ukrepa je treba spremeniti Pogodbe, namreč *odločanje o SZVP s kvalificirano večino* (21(1)), in *okrepljena vloga visokega predstavnika* (21(3)). Jasno je, da oba ukrepa še vedno nista obravnavana.

Obravnavani ukrepi konference o prihodnosti Evrope v primerjavi z neobravnavanimi

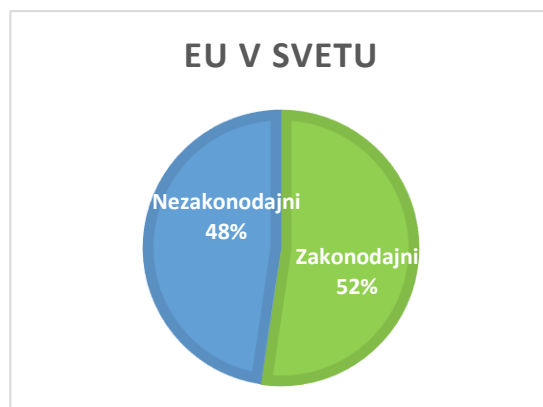
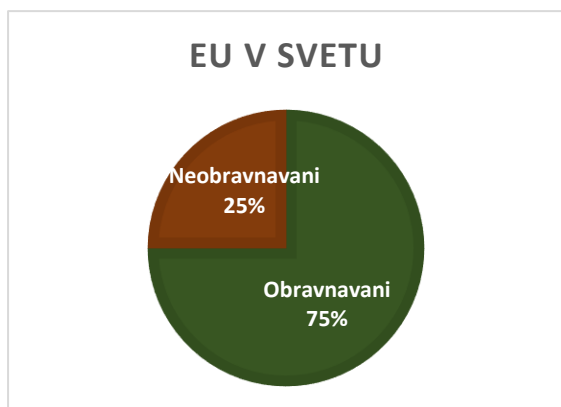
36/48 obravnavanih ukrepov

12/48 neobravnavanih ukrepov

Zakonodajne pobude v primerjavi z nezakonodajnimi

45/86 zakonodajnih pobud

41/86 nezakonodajnih pobud

ODSTOTEK ZAKLJUČENIH POBUD ZA IZVAJANJE

5) VREDNOTE

(„Vrednote in pravice, pravna država, varnost“)

Splošno nadaljnje ukrepanje Področje VREDNOTE zajema šest zelo raznovrstnih predlogov, ki obsegajo 24 ukrepov. Ti zajemajo pravno državo, demokratične vrednote in evropsko identiteto; varstvo podatkov; medije, lažne novice in kibernetško varnost; nediskriminacijo, enakost in kakovost življenja ter pravice živali in kmetijstvo.

Zakonodaja ima na tem področju pomembno vlogo, saj je 19 od 31 ukrepov zakonodajne narave (61 %), preostalih 12 pa je nezakonodajnih (39 %). Poleg tega je bilo 71 % zakonodajnih ukrepov zaključenih, pri 29 % pa se pričakuje nadaljnji napredek.

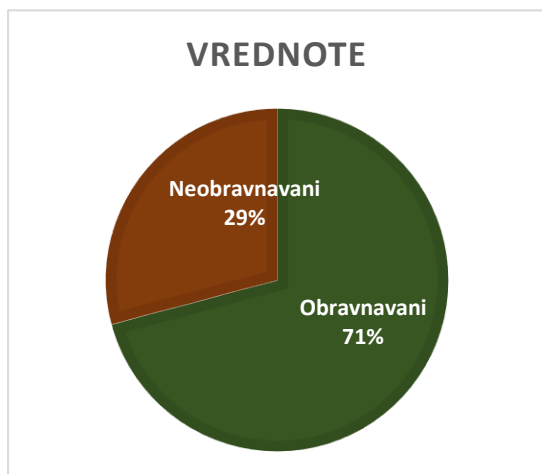
Posebni ukrepi konference: Številni ukrepi še vedno niso bili neobravnavani in razkrivajo ključne teme, ki po mnenju državljanov zahtevajo večjo pozornost. Ti vključujejo krepitev izvajanja vrednot EU in Listine EU o temeljnih pravicah(25(1), (3), (4)); zakonodajo o varstvu podatkov s poudarkom na mladoletnih(26(3), (4)); ustanovitev organa EU za dezinformacije in preverjanje dejstev (27(3)) ter uvedbo finančnih kazni za okoljski učinek (30(2)).

Sprememba Pogodbe: Revizija Pogodb je bila opredeljena kot nujen korak, da bi v celoti izvedli tri ukrepe (25(4); 27(4); 29(5)). Dva od teh (27(4); 29(5)) sta označena kot le „delno obravnavana“. Da bi ju izvedli, je treba uvesti obvezne politike in standarde o spodbujanju medijskega opismenjevanja in ozaveščanja državljanov o dezinformacijah in nenamernem širjenju lažnih novic, tudi preko obveznega šolskega usposabljanja. V drugem ukrepu se poziva k odpiranju in spodbujanju cenovno dostopnih vrtcev v javnem in zasebnem sektorju ter brezplačnemu varstvu otrok za tiste, ki ga potrebujejo.

Neobravnavani ukrep 25(4) je namenjen krepitvi režima pravne države, ki določa, da bi bilo treba „upoštevati vse potrebne pravne poti, vključno s spremembami Pogodb, za kaznovanje kršitev načela pravne države“.

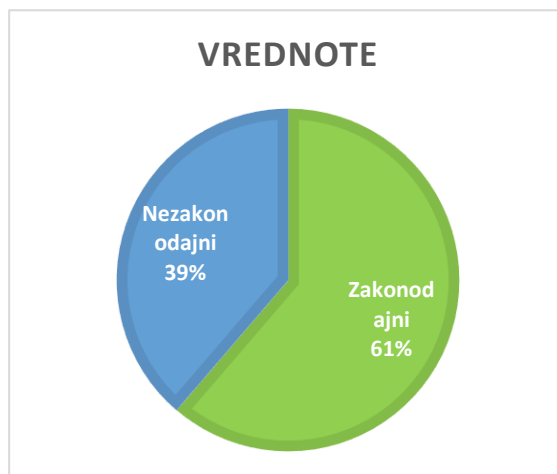
Obravnavani ukrepi konference o prihodnosti Evrope v primerjavi z neobravnavanimi

17/24 obravnavanih ukrepov
7/24 neobravnavanih ukrepov

Zakonodajne pobude v primerjavi z nezakonodajnimi

19/31 zakonodajnih pobud
12/31 nezakonodajnih pobud

ODSTOTEK ZAKLJUČENIH POBUD ZA IZVAJANJE

6) DIGITALNO („Digitalna preobrazba“)

Splošno nadaljnje ukrepanje Na DIGITALNEM področju je plenarna skupščina konference odobrila **pet predlogov** s skupno **40 ukrepi**. Predlogi se osredotočajo na zagotavljanje dostopa državljanov do digitalne infrastrukture ter znanj in spretnosti za uspešno digitalno preobrazbo. Digitalna družba bi morala biti tudi varna, vredna zaupanja in zagotavljati visoko raven varstva podatkov. Dodaten poudarek je na digitalnih inovacijah in na tem, kako bi lahko prispevale h krepitvi socialnega in trajnostnega gospodarstva.

Ukrepi konference se obravnavajo v **66 pobudah za izvajanje**, od katerih je **62 % zakonodajnih**. Stopnja zaključenih dejavnosti je zelo visoka, saj je bilo zaključenih **85 % pobud**, več zadev od preostalih 15 % pa bo kmalu zaključenih.

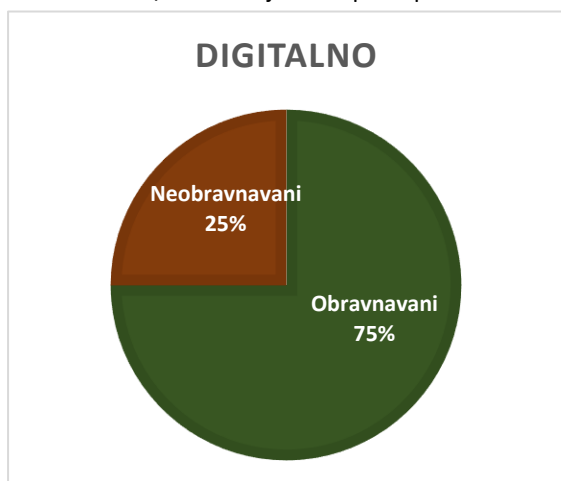
Posebni ukrepi konference: S približno **75 % obravnavanih ukrepov na tem področju** je DIGITALNO področje v povprečju konference. Ukrepi 31(1) o **naložbah v visokokakovostno infrastrukturo** in ukrep 35(7) o **gradnji infrastrukture, ki temelji na evropskih vrednotah**, sta med najbolj obravnavanimi ukrepi. Poudarek ni le na izboljševanju digitalne infrastrukture, ampak se poziva k upoštevanju evropskih vrednot in vseh z njimi povezanih tveganj, na primer na področju izobraževanja ali v delovnem okolju. Na splošno si je treba prizadevati za dobro regulirano, vključujoče digitalno okolje, ki pa ostaja odprto, konkurenčno in inovativno.

Neobravnavanih **ostaja 10 ukrepov** ((32(6); 33(6); 34(4), (5), (6), (8); 35(2), (4), (5), (11)). V teh se predlagajo razmeroma specifični ukrepi za razvoj in podporo digitalnih platform, nadaljnje pobude za varstvo podatkov in druga prizadevanja za digitalizacijo. Čeprav ti ukrepi niso obravnavani, morda zaradi njihove posebne ali nasprotno abstraktne narave, se zdi, da so področja politike na splošno obravnavana in v nekaterih primerih vključena v druge podobne ukrepe konference.

Sprememba Pogodbe: Za dva ukrepa je treba spremeniti Pogodbo, če bi ju želeli izvesti v celoti (32(1), 32(2)). Oba priporočata usklajevanje šolskih učnih načrtov in poučevanja spretnosti, kar zahteva spremembo Pogodbe. Zgoraj omenjene pobude so obravnavale druge elemente, ki ne zahtevajo spremembe Pogodbe.

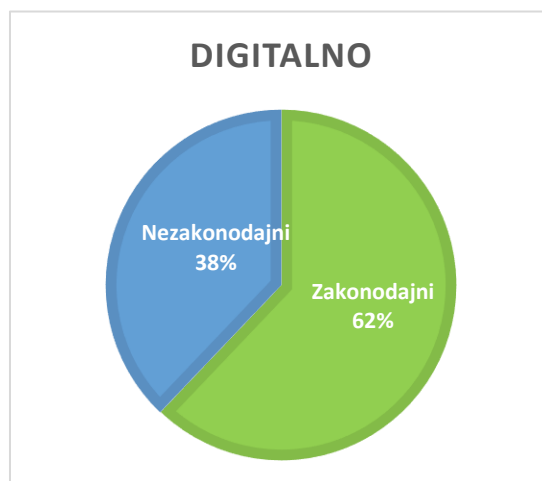
Obravnavani ukrepi v primerjavi z neobravnavanimi

30/40 postopkov zaključenih
10/40 nezaključenih postopkov

Zakonodajni v primerjavi z nezakonodajnimi

41/66 zakonodajnih pobud
25/66 nezakonodajnih pobud

ODSTOTEK ZAKLJUČENIH POBUD ZA IZVAJANJE

7) DEMOKRACIJA („Evropska demokracija“)

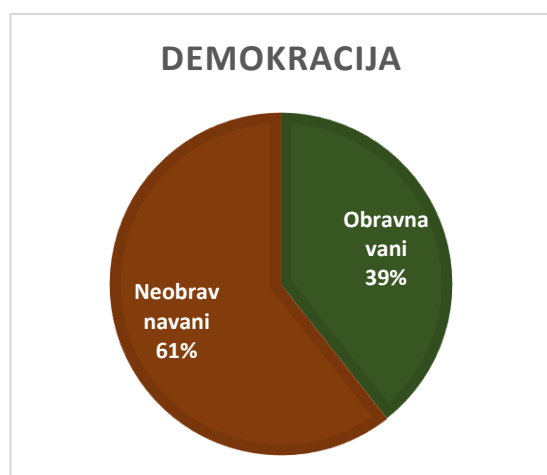
Splošno nadaljnje ukrepanje Plenarna skupščina konference je odobrila **5 predlogov na področju DEMOKRACIJE, ki obsegajo skupaj 33 ukrepov**. Ti so povezani s štirimi glavnimi cilji: krepitev informacij za državljane, državljanske udeležbe in udeležbe mladih; krepitev evropske identitete in dostopnosti evropskih institucij; spodbujanje demokracije, volilnih postopkov in subsidiarnosti ter reforma mehanizmov odločanja EU.

Med 33 ukrepi konference o prihodnosti Evrope jih je bilo obravnavanih 13 (39 %). 20 ukrepov še vedno ni obravnavanih (61 %). Zato je področje DEMOKRACIJE najmanj obravnavano področje od vseh. Od 16 pobud za izvajanje s tega področja je 63 % nezakonodajnih in 37 % zakonodajnih. Čeprav maloštevilne, je stopnja končanih rejatih pobud visoka, saj je bilo dokončanih 13 pobud (81 %), le tri pa ostajajo nedokončane.

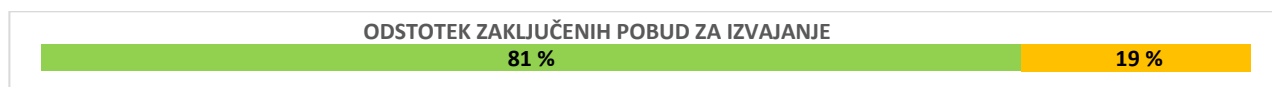
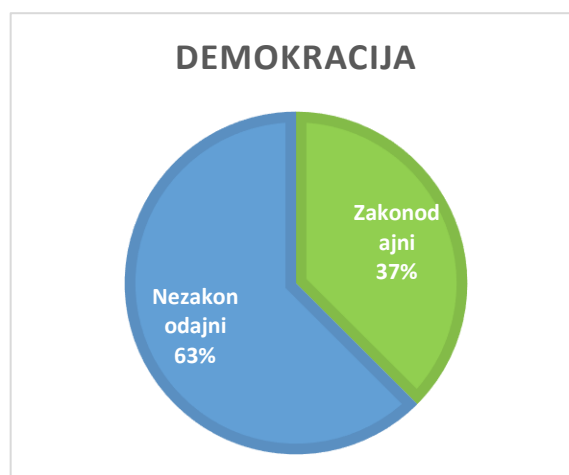
Posebni ukrepi konference: Nekateri neobravnavani ukrepi krijejo teme, povezane s preglednostjo, na primer udeležbo državljanov preko spletnih platform; večjo preglednostjo in standardiziranim izobraževanjem v državah članicah. Cilj druge vrste neobravnavanih ukrepov je omogočiti večjo udeležbo prek stalnih državljskih skupščin, okrepiti udeležbo mladih in vlogo civilne družbe pri odločanju, uvesti vseevropske referendumne ter preimenovati institucije EU, da bi bile bolj dostopne državljanom. Vendar je drugi sklop ukrepov osredotočen na evropske politične strukture, vključno s krepitvijo evropske identitete in zmogljivosti sprejemanja odločitev, pobudami za razprave o evropski ustavi, obenem pa obravnava tudi pomisleke v zvezi s subsidiarnostjo.

Sprememba Pogodbe: Za skupno **10 ukrepov na področju DEMOKRACIJE je bilo navedeno, da zahtevajo spremembe Pogodbe, da bi jih lahko v celoti izvedli:** (37(1), 37(6), 38(2), 38(4), 39(1), 39(3), 39(6), 39(7), 40(2), 40(3)). To predstavlja jasno vrzel v nadaljnjih ukrepih konference; za večino neobravnavanih ukrepov v okviru tega področja je treba spremeniti Pogodbo. Nekateri ukrepi zahtevajo več pravic Evropskega parlamenta, vključno s pravico do pobude, pravico do odločanja o proračunu EU in pravico do sklica referendumna na ravni EU. V drugih ukrepih se predlaga neposredna izvolitev predsednika Komisije s strani državljanov ali preko sistema vodilnih kandidatov in sprememba sprejemanja odločitev kot splošno pravilo s prehodom s soglasja na soglasje s kvalificirano večino. **Predlog 39 izstopa**, saj vseh sedem zadevnih ukrepov glede odločanja v institucijah EU ostaja neobravnavanih.

Obravnavani ukrepi Konference o prihodnosti Evrope v primerjavi z neobravnavanimi
13/33 obravnavanih ukrepov
20/33 neobravnavanih ukrepov

Zakonodajne pobude v primerjavi z nezakonodajnimi
6/16 zakonodajnih pobud
10/16 nezakonodajnih pobud

8) MIGRACIJE

Splošno nadaljnje ukrepanje Na področju MIGRACIJ je plenarna skupščina konference odobrila 5 predlogov s skupaj 16 ukrepi. Ti so osredotočeni na tri ključna področja: zakonite migracije, nezakonite migracije, ter azil in integracija. Kljub temu (ali morda zaradi tega), da so se migracije v zadnjih letih izkazale za eno od najbolj spornih političnih področij Unije, je cilj konference ambiciozna usklajena evropska agenda na tem področju.

11 od 16 ukrepom konference (69 %) so sledile posebne pobude za izvajanje, zaradi česar so postale MIGRACIJE tretje najmanj obravnavano področje po DEMOKRACIJI in IZOBRAŽEVANJU. 17 od 23 pobud za izvajanje je bilo zaključenih (74 %), ostalih šest pobud (26 %) pa se še vedno izvaja.

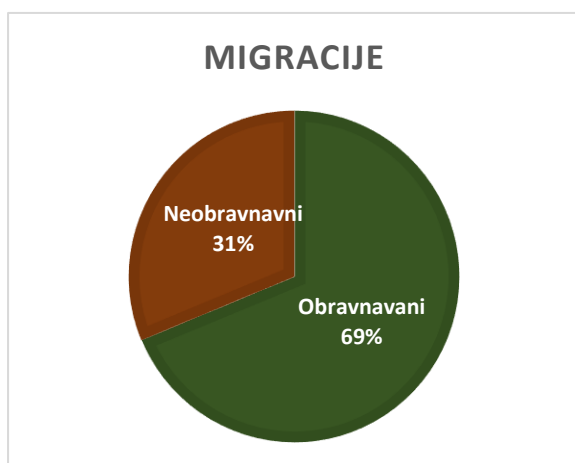
Posebni ukrepi konference: Pred nedavnim, v maju 2024, je bilo sprejetih več pobud v okviru novega pakta o migracijah in azilu iz leta 2020. Novi predpisi o azilu in upravljanju migracij ter azilnih postopkih skupaj z direktivo o pogojih za sprejem obravnavajo številne ukrepe konference.

Pet ukrepov (31 %) še vedno ni obravnavanih. Vrzeli so predvsem pri naslednjih vprašanjih: zблиževanje delovnih pogojev (41(4)); zagotavljanje boljših informacij o migracijah za državljane EU (41(5)); dodelitev dodatnih sredstev za Agencijo EU za azil (44(5)); vzpostavitev programov usposabljanja za begunce v državah članicah (45(1)) in olajšanje dostopa do trga dela za prosilce za azil z ustreznimi kvalifikacijami (45(2)).

Sprememba Pogodbe: Za nobenega od ukrepov na področju MIGRACIJ ni navedena zahteva po spremembi Pogodbe.

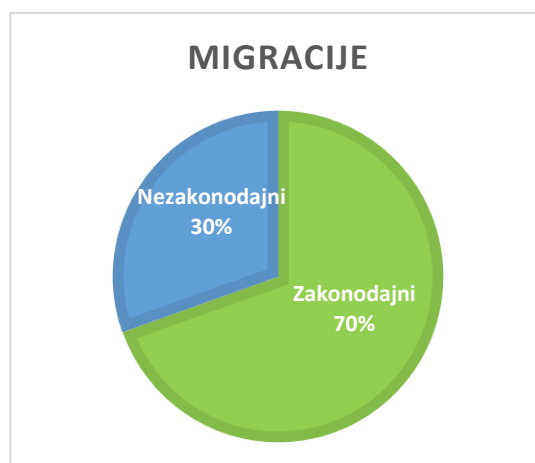
Obravnavani ukrepi Konference o prihodnosti Evrope v primerjavi z neobravnavanimi ukrepi

11/16 obravnavanih ukrepov
5/16 neobravnavanih ukrepov

Zakonodajne pobude v primerjavi z nezakonodajnimi

16/23 zakonodajnih pobud
7/23 nezakonodajnih pobud

ODSTOTEK ZAKLJUČENIH POBUD ZA IZVAJANJE

9) IZOBRAŽEVANJE

(„Izobraževanje, kultura, mladina in šport“)

Splošno nadaljnje ukrepanje Področje IZOBRAŽEVANJA zajema štiri predloge s 24 ukrepi: To je področje z najmanj nadaljnjimi koraki. Uvedenih je bilo le 25 postopkov, številni ukrepi pa ostajajo nerešeni, večinoma za iste tri predloge (evropska vprašanja, povezana z mladimi; kultura in izmenjave, šport). **Pobude pri sprejemanju ukrepov v okviru predloga o izobraževanju so večinoma nezakonodajne (84 %).** Zato ima področje IZOBRAŽEVANJA zelo visoko, 92-odstotno stopnjo dokončanih dejavnosti, mogoče zaradi manjšega števila zakonodajnih postopkov.

Posebni ukrepi konference: izpostavljen je ukrep 46(2). Pogosto obravnavan ukrep, katerega cilj je do leta 2025 oblikovati vključujoč evropski izobraževalni prostor, kjer bodo imeli vsi državljani enak dostop do kakovostnega izobraževanja. Osredotočen je na komponente formalnega izobraževanja in vseživljenjskega učenja (npr. državljanska vzgoja, vrednote in zgodovina EU; digitalne veščine, STEAM, podjetništvo in raziskovanje; kritično razmišljanje in ozaveščenost medijev, mehke veščine in boj proti ustrahovanju ter rasizmu; okoljska trajnostnost in zdravje ter obvezen predmet o biotski raznovrstnosti). Različni vidiki so bili izvedeni z neobvezujočimi strategijami in praktičnimi orodji, npr. s svežnjem o mobilnosti talentov, priporočili o digitalnem izobraževanju, evropskem visokošolskem sodelovanju in učenju za okoljsko trajnostnost, oblikovanjem portala evropskega izobraževalnega prostora, strokovno skupino za dobro počutje v šoli in „evropskim letom spretnosti 2023“.

To je v nasprotju z 11 neobravnavanimi ukrepi konference, ki zadevajo tri predloge od štirih. Prvič, **vprašanja v zvezi z mladimi** (volilna starost 16 za evropske volitve (47(2)); delovni obiski za dijake srednjih šol (47 (3)); financiranje za okrepljeno evropsko jamstvo za mlade (47(4)); življenjski standardi za mlade, vključno z dostopom do socialnega varstva in stanovanj (47(6))). Drugič, **kultura in izmenjave** za spodbujanje večjezičnosti, vključno z obveznimi urami drugega tujega jezika (48(2)); 9. maj kot skupni evropski praznik (48(3)) in varstvo na ravni EU za kulturne delavce (48(5)). Tretjič, pri ukrepih, ki spodbujajo **šport** kot sredstvo evropske politike za vrednote, kulturo in izobraževanje, se je izkazalo, da so v resničnem interesu državljanov, vendar se tudi ti ne izvajajo. To vključuje poudarek na vrednotah preko športne prakse v izobraževanju (49(1)); vključitev športnih dejavnosti med programe izmenjave na ravni EU (49(3)); izboljšanje lokalnih in tradicionalnih športov (49(4)) ter spodbujanje predstavitev evropske identitete na športnih prireditvah itd. (49(5)).

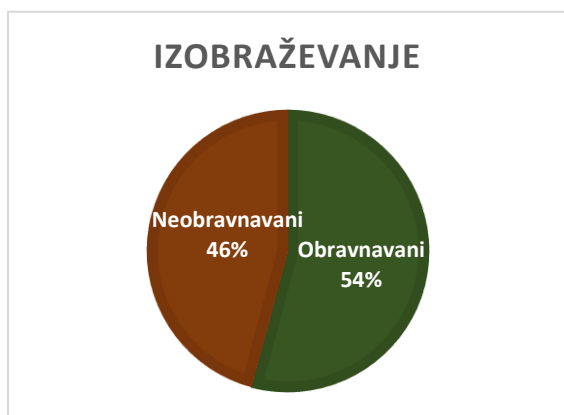
Sprememba Pogodbe: Za tri ukrepe bi morda bilo treba spremeniti Pogodbe. Ukrepi 46(1), 48(2) in 48(3), ki še vedno niso obravnavani, zahtevajo deljene kompetence na področju izobraževanja, več različnih minimalnih izobraževalnih standardov na ravni celotne EU in dan Evrope 9. maja. Poleg tega so številni elementi z drugih področij, za katere je potrebna sprememba Pogodbe, povezani z vzpostavitvijo skupnih programov usposabljanja, npr. o biotski raznovrstnosti.

Obravnavani ukrepi konference o prihodnosti

Evrope v primerjavi z neobravnavanimi

13/24 obravnavanih ukrepov

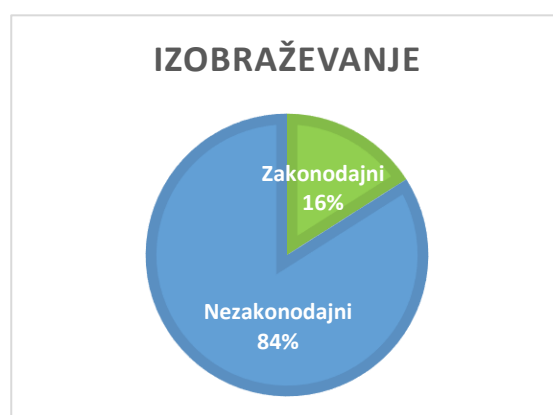
11/24 neobravnavanih ukrepov

Zakonodajne pobude v primerjavi z nezakonodajnimi

4/25 zakonodajnih pobud

21/25 nezakonodajnih pobud

ODSTOTEK ZAKLJUČENIH POBUD ZA IZVAJANJE

92 %

8 %

